

13 – Απόκτηση μιας στοιχειώδους ικανότητας χρήσης της ξένης γλώσσας

Σκοπός: Να εξηγήσουμε τι συνεπάγεται η απόκτηση μιας πολύ βασικής ικανότητας χρήσης μιας ξένης γλώσσας ώστε να μπορούν οι εθελοντές να σχεδιάζουν ή να προσαρμόζουν τις δραστηριότητες γλωσσικής υποστήριξης στις ανάγκες των προσφύγων της ομάδας τους.

Οι πληροφορίες που δίνονται σε αυτό το εργαλείο, θα σας βοηθήσουν στην επιλογή των κατάλληλων σεναρίων, καταστάσεων και λειτουργιών σε συνδυασμό με τα Εργαλεία 24 *Εντοπισμός των αμεσότερων αναγκών των προσφύγων*, 31 *Επιλογή καταστάσεων που είναι απαραίτητες για τη γλωσσική υποστήριξη – λίστα ενεργειών* και 32 *Επιλογή χρήσιμων «επικοινωνιακών λειτουργιών» για αρχάριους – λίστα ενεργειών*. Αν κάποιος πρόσφυγας της ομάδας σας έχουν γνώσεις στη γλώσσα στόχο σε επίπεδο ανώτερο από το βασικό, ίσως χρειαστεί να σχεδιάζετε διαφορετικές δραστηριότητες, είτε εξατομικευμένες είτε προορισμένες για διαφορετικές υπο-ομάδες με διαφορετικά επίπεδα γνώσεων.

Για τους εντελώς αρχάριους, οι κύριοι στόχοι συνοψίζονται στο να μπορούν:

- να κατανοούν μερικές κοινές εκφράσεις της καθομιλουμένης που χρησιμοποιούνται τακτικά στην καθημερινή ζωή.
- να χρησιμοποιούν ορισμένες από αυτές τις εκφράσεις σε κοινωνικές επαφές.
- να συστήνονται, να λένε μερικά πράγματα για τον εαυτό τους, τις οικογένειές τους και τις προσωπικές ιστορίες τους και να απαντούν σε ερωτήσεις που σχετίζονται με πραγματικά στοιχεία όπως, για παράδειγμα, η εθνικότητα, η ηλικία ή η οικογενειακή τους κατάσταση.
- να κάνουν οι ίδιοι κάποιες ερωτήσεις, είτε σε κάποιον που δεν τους είναι εντελώς άγνωστος είτε σε μια σχετικά αναμενόμενη συζήτηση.
- να συμμετέχουν, ως ένα βαθμό τουλάχιστον, σε μια συνηθισμένη συζήτηση με άτομα που μιλούν αργά και καθαρά και είναι συνεργάσιμα και εξυπηρετικά, χρησιμοποιώντας απλές εκφράσεις (μιας ή δύο λέξεων) στη γλώσσα στόχο, καθώς και στη μητρική τους ή σε όποια άλλη γλώσσα τυχάνει να γνωρίζουν.

Γλωσσικές δεξιότητες που θα πρέπει να αποκτήσουν

Στο αρχικό στάδιο, ο σκοπός είναι να μάθουν:

- ένα σύνολο ανόμοιων λέξεων καθώς και ένα περιορισμένο αριθμό εκφράσεων που συναντώνται σε επαναλαμβανόμενες συνηθισμένες καταστάσεις.
- μερικές απλές λέξεις και εκφράσεις που θα επιτρέπουν στους πρόσφυγες να παρέχουν ορισμένες βασικές πληροφορίες για τον εαυτό τους και για τις καθημερινές ανάγκες τους.
- ορισμένες εκφράσεις ευγένειας που απαιτούνται στις καθημερινές κοινωνικές επαφές, όπως: «Καλημέρα», «Καλησπέρα», «Αντίο», «Παρακαλώ», «Με συγχωρείτε».
- κάποια βασικά στοιχεία για τις διάφορες μορφές λέξεων (μορφολογία) και τους διάφορους συνδυασμούς τους (συντακτικό).

Οι πολύ αρχάριοι εκπαιδευόμενοι χρειάζονται βοήθεια για να αποκτήσουν τις ακόλουθες δεξιότητες

Κατανόηση του προφορικού λόγου (ακρόαση)

Σκοπός είναι να μπορούν οι πρόσφυγες να κατανοούν:

- προφορικές δημόσιες ανακοινώσεις (ωράρια, ώρες αναχώρησης/άφιξης, κ.λπ.).
- προβλέψιμες οδηγίες/κατευθύνσεις.
- τυποποιημένα ηχογραφημένα μηνύματα.
- επαναλαμβανόμενους τύπους πληροφοριών (μετεωρολογικά δελτία, οδηγίες του δασκάλου).

ειδικά σε συνθήκες καλής ακουστικής (δηλ. απουσία θορύβου, μουσικής κ.λπ.), όταν τα μηνύματα προφέρονται αργά και καθαρά ή/και συνοδεύονται από απεικονίσεις (χάρτες, σχεδιαγράμματα, εικόνες) ή από γραπτό κείμενο, και όταν επαναλαμβάνονται.

Κατανόηση του γραπτού λόγου (ανάγνωση)

Σκοπός είναι να μπορούν οι πρόσφυγες:

- να αναγνωρίζουν τα συνηθέστερα ονόματα, λέξεις ή εκφράσεις που συναντούν στην καθημερινότητά τους: ταμπέλες, γραπτές οδηγίες (με σύμβολα, εικονογράμματα), τιμές, ωράρια, κ.λπ.
- να αναγνωρίζουν και να καταλαβαίνουν αριθμούς, κύρια ονόματα και άλλες ευδιάκριτες πληροφορίες σε μικρά κείμενα.
- να μπορούν να αναγνωρίζουν το σκοπό κάποιων κειμένων που συναντούν σε καθημερινή βάση (από τη μορφή, τα τυπογραφικά στοιχεία, τη θέση τους, κ.λπ.) και να καταλαβαίνουν το περιεχόμενό τους ως ένα βαθμό.

Συνομιλία (προφορική επικοινωνία)

Σκοπός είναι να μπορούν οι πρόσφυγες να επικοινωνούν προφορικά. Αυτό προϋποθέτει ότι τα άτομα που μιλούν μια γλώσσα ως μητρική θα χρησιμοποιούν την επανάληψη (στον κατάλληλο αργό ρυθμό) και την επαναδιατύπωση, για να πετύχουν αποτελεσματική επικοινωνία με αυτούς που μαθαίνουν τη γλώσσα.

Σύνταξη γραπτού κειμένου

Στο πολύ αρχικό επίπεδο, σκοπός είναι να μπορούν οι πρόσφυγες:

- να αντιγράφουν λέξεις ή μικρά κείμενα, να σημειώνουν αριθμούς και ημερομηνίες, κ.λπ.
- να γράφουν απλά ενημερωτικά κείμενα που αφορούν τις καθημερινές τους δραστηριότητες (π.χ. μηνύματα, χαιρετισμούς και ευχές), που πιθανόν θα περιέχουν κάποιες προσωπικές πληροφορίες.